

RWS ONGECLASSIFICEERD

Project DOEN

www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

Koen van der Kroon

T 088-7971978

koen.van.der.kroon@rws.nl

Datum

19 februari 2016

Versie

1.0

Bijlage(n)

-

memo

Afweging Scheiding van Belang project DOEN

Aanleiding

Dit memo geeft een toelichting op de scheiding van belangen bij participatie van (vertegenwoordigers van) de brancheverenigingen MKB-infra, Bouwend Nederland NLingenieurs, Vereniging van Nederlandse Constructeurs (VNC) en de Nederlandse Vereniging van Waterbouwers (hierna de Brancheverenigingen) tijdens de voorbereiding van de aanbesteding van project DOEN/renovatie van de Nijkerkerbrug. Met project DOEN wordt in dit memo bedoeld het experiment om generiek met maximale klantwaarde, minimale verspilling en optimale samenwerking met de markt een project uit te voeren. Met de renovatie van de Nijkerkerbrug wordt in dit memo het daadwerkelijke project bedoeld waarop de geleerde lessen uit het experiment project DOEN worden toegepast. Het gaat in dit memo met name om vertegenwoordigers van de brancheverenigingen die werkzaam zijn bij bedrijven die zijn aangesloten bij de brancheverenigingen. Dit memo is samen met de brancheverenigingen opgesteld.

Sinds begin 2015 hebben vertegenwoordigers van de brancheverenigingen meegewerkt aan het opstellen van het inkoopplan van project DOEN. Tijdens de Marktsessie van 3 juni 2015 hebben ook individuele bedrijven input kunnen geven aan het inkoopplan. Op deze wijze is het voor project DOEN mogelijk geweest om input te krijgen vanuit de branche op hoe optimale samenwerking met de markt kan worden gerealiseerd en welke randvoorwaarden in de aanbesteding hiervoor nodig zijn. In november 2015 is het inkoopplan vastgesteld en dit plan wordt ook openbaar gepubliceerd om zo alle mogelijke gegadigden van gelijke informatie te voorzien.

Met de vaststelling van het inkoopplan van project DOEN begint het project aan de volgende fase, namelijk het opstellen en vormen van het aanbestedingsdossier voor de renovatie van de Nijkerkerbrug. In deze fase worden met name het Inschrijvings- en Beoordelingsdocument (I&B) en de functionele vraag aan de markt opgesteld. Daarnaast wordt in deze fase bepaald welke overige informatie op welk moment met de gegadigden gedeeld gaat worden, en aan welke eisen deze informatie moet voldoen (omvang, diepgang, betrouwbaarheid, etc.).

Tijdens het opstellen van het inkoopplan heeft de samenwerking met de brancheverenigingen veel meerwaarde opgeleverd. Het inzicht in elkaars belangen en denk- en werkwijze heeft geleid tot een betere inkoopafweging voor alle betrokkenen en uiteindelijk ook voor de klant van het project. De positieve resultaten van deze samenwerking vragen om een voortzetting, zodat voor het

project en voor Rijkswaterstaat beter duidelijk kan worden hoe opdrachtnemers tegen het aanbestedingsdossier aan kijken. Via deze weg zal uiteindelijk ook meerwaarde voor Branche, RWS en de klant van het project moeten ontstaan.

Deze nieuwe fase werpt echter wel de volgende vraag op:

Op welke wijze kan het level playing field in de aanbesteding van project DOEN worden behouden, zonder dat er sprake is van (de schijn van) belangenverstremgeling, indien de deelnemers aan de samenwerking (en/of de bedrijven waarvoor zij werken) in deze fase, ook daadwerkelijk deel gaan nemen aan de aanbesteding van project DOEN;

Om deze vraag duidelijk te beantwoorden worden de uitgangspunten waaraan deze samenwerking moet voldoen in dit memo vastgelegd en openbaar gepubliceerd.

Situatie

Het grootste knelpunt met betrekking tot scheiding van belangen heeft te maken met (de schijn van) mogelijke voorkennis en beïnvloeding (bewust en onbewust) door betrokkenen, in de fase "beoordeling inschrijving"¹.

Binnen project DOEN hebben de het projectteam en de betrokken brancheverenigingen aangegeven dat zij graag willen samenwerken om een beter aanbestedingsdossier voor de aanbesteding van projecten te bewerkstelligen, maar óók dat zij en/of de rechtspersonen waarvoor zij werken graag mee willen doen aan de aanbesteding van de renovatie van de Nijkerkerbrug. Het projectteam DOEN wil graag de input van de brancheverenigingen gebruiken om een betere afweging te kunnen maken bij het opstellen van het aanbestedingsdossier voor de renovatie van de Nijkerkerbrug.

Analyse

De Nota Scheiding van Belang² is in beginsel opgesteld voor de betrokkenheid van dienstverleners en adviseurs (bijv. Ingenieursbureau's) bij zowel contractvoorbereiding als in de aanbesteding. De Nota is heel stellig over deelname aan een Aanbesteding na betrokkenheid bij de fase "beoordeling inschrijvingen" van die Aanbesteding. De enige route van handelen is uitsluiting van de betreffende inschrijver. Dit geldt ook voor de partij waar de betrokkene is gaan werken na de betrokkenheid bij deze fase.

De Nota is echter niet gebaseerd op de situatie zoals die zich nu voordoet bij Project DOEN, waarbij vanuit brancheverenigingen wordt meegedacht over generieke uitgangspunten. Vandaar dat dit memo als aanvulling op de Nota Scheiding van Belang is opgesteld, om zo aan te tonen dat binnen Project DOEN op een zorgvuldige manier wordt omgegaan met integriteitsvraagstukken die uit deze situatie kunnen voortvloeien en belangenverstremgeling wordt voorkomen.

Er is echter wel onderscheid te maken tussen directe betrokkenheid bij het

¹ De fase "beoordelen inschrijving" bestaat onder andere uit het beschrijven hoe de aanbestedingsprocedure verloopt en welke beoordelingssystematiek wordt gevolgd.

² <http://rws.nl/zakelijk/zakendoen-met-rijkswaterstaat/inkoopbeleid/scheiden-van-belang.aspx>

opstellen van het aanbestedingsdossier en meedenken over de uitgangspunten die bij diverse aanbestedingen kunnen worden toegepast. In het meedenken over uitgangspunten blijft de uiteindelijke beslissing over op welke wijze het aanbestedingsdossier wordt opgesteld en ingevuld bij het projectteam.

Getroffen maatregelen

Om de samenwerking met de Brancheverenigingen in deze fase van project DOEN mogelijk te maken zonder het level playing field te verstoren is een aantal maatregelen getroffen. Op basis van de Nota, de hierboven geschetste situatie en analyse worden de volgende maatregelen getroffen:

Transparantie over proces en doelstellingen van de samenwerking

Middels de publicatie van dit Memo op TenderNed wordt transparant gecommuniceerd over hoe de samenwerking met de brancheverenigingen wordt vormgegeven. Middels het stellen van vragen via de inlichtingen tool van TenderNed is het mogelijk voor partijen om vragen of opmerkingen te maken over de samenwerkingsvorm en de doorwerking hiervan in de aanbesteding. Deze vragen zullen ook openbaar worden beantwoord. Het doel van de samenwerking is dat Rijkswaterstaat als opdrachtgever beter inzicht krijgt in de effecten van keuzes in het traject van contractvoorbereiding op Marktpartijen. Met deze kennis kunnen eventueel toekomstige aanbestedingen en aanbestedingsdossier beter worden vormgegeven.

Alleen gesprek over generiek toepasbare afwegingen

Aanbesteders en markt hebben behoefte aan een zekere uniformiteit bij contracteren. Marktpartijen die de aanbesteders helpen bij het ontwikkelen van standaarden treft niet het verwijt van belangenverstremming bij inschrijving op opdrachten waar die standaards vervolgens worden toegepast. De standaard is immers algemeen. Wel is de gebruikelijke regel uit het aanbestedingsrecht van toepassing die bepaalt dat een opdracht inschrijvers gelijke toegang moet bieden. Het risico met betrekking tot belangenverstremming wordt dus vooral gelopen wanneer informatie en besluitvorming worden besproken die als commercieel gevoelige informatie wordt gezien voor de betreffende aanbesteding. Uitwisseling van ideeën en zienswijzen over zaken die breder dan het project worden toegepast en die niet project-specifiek zijn kunnen daarmee vrij worden besproken, mits de uitkomsten en afwegingen ook openbaar worden gemaakt.

Enkel inzet vanuit Brancheverenigingen

Voor de samenwerking met een vertegenwoordiging van de Markt in deze fase is expliciet gekozen om vanuit meerdere brancheverenigingen mensen te laten afvaardigen in plaats van één of meer individuele partijen. Hiermee wordt zoveel mogelijk gewaarborgd dat ook voor de generieke uitgangspunten die worden besproken juist het belang van de breedte van de Branche voorop staat.

Vier ogen principe en controle mechanisme

Vanuit het projectteam zijn ten allen tijde ten minste twee medewerkers aanwezig bij de gesprekken met de vertegenwoordigers van de brancheverenigingen. Een van de doelstellingen hiervan is dat deze twee personen elkaar kunnen helpen om het onderscheid tussen generieke informatie en project-specifieke informatie te bewaken. Indien thema's worden besproken die het risico geven dat commercieel gevoelige informatie en besluitvorming worden besproken, zal ten allen tijde een aanbestedingsjurist van een onafhankelijke branchepartij en/of van RWS aanwezig zijn om in te grijpen voordat mogelijke vormen van belangenverstremming kunnen ontstaan. Hiermee wordt bewaakt dat er geen project-specifieke informatie wordt gedeeld. Mocht desondanks op enig moment achteraf blijken dat dit toch is gebeurd, dan zal deze informatie zo snel mogelijk openbaar worden gemaakt.

Beslissing over inhoud en vorm Aanbestedingsdossier ligt bij projectteam

Het RWS projectteam schrijft als enige aan de aanbestedingsstukken voor de renovatie van de Nijkerkerbrug. Ook besluitvorming over vorm en inhoud van deze aanbestedingsstukken ligt ten allen tijde alleen bij Rijkswaterstaat.